

Eiropas Maksājumu padomes (*European Payments Council - EPC*) publiskās konsultācijas

1. Publisko konsultāciju nosacījumu apraksts	1
2. Organizatoriskie grozījumi shēmu vadības iekšējos noteikumos	2
3. Funkcionālie grozījumi SEPA kredīta pārvedumu shēmā	7
4. Funkcionālie grozījumi SEPA tiešā debeta pamatshēmā	13
5. Funkcionālie grozījumi SEPA tiešā debeta "uzņēmums-uzņēmums" shēmā	27

1. Publisko konsultāciju nosacījumu apraksts

Konsultāciju termiņš – no 2009. gada 15. jūnija līdz 2009. gada 15. septembrim.

Tiek aktualizētas trīs rokasgrāmatas:

1. SEPA kredīta pārvedumu rokasgrāmata (*SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook*);
2. SEPA tiešā debeta pamatshēmas rokasgrāmata (*SEPA Core Direct Debit Scheme rulebook*);
3. SEPA tiešā debeta "uzņēmums-uzņēmums" shēmas rokasgrāmata (*SEPA B2B Direct Debit Scheme rulebook*).

Grozījumus tiek plānots apstiprināt:

1. ar 2009. g. novembri – organizatoriskos (juridisko izmaiņu grozījumus) – saistīti ar Maksājumu pakalpojumu direktīvu (*Payment Service Directive - PSD*);
2. ar 2010. g. novembri – funkcionālos – saistīti arī ar SWIFT ziņojumu aktualizēšanu (*message updates/releases*).

EPC vērtējumu sadalījums:

- a – jau eksistē shēmā;
- b – tiks iekļauts shēmā;
- c – tiks iekļauts shēmā kā neobligāta iespēja;
- d – tiek formēts kā papildus izvēles pakalpojums (*Additional Optional Services – AOS*);
- e – nevar tikt iekļauts shēmā;
- f – var tikt iekļauts jaunā shēmā.

SEPA rokasgrāmatu grozījumu ierosinājumi

2

2. Organizatoriskie grozījumi shēmu vadības iekšējos noteikumos

Ierosinātais: EPC Juridiskā darba grupa

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
2.3.	SEPA expansion SEPA paplašināšanās	Izmaiņu ierosinājums paredz, ka valstis un teritorijas, kas atrodas ārpus Eiropas Ekonomiskās telpas (<i>European Economic Area – EEA</i>) varēs kļūt par shēmas dalībniecēm. Šāda situācija ir izveidojies izņēmuma gadījumu dēļ un līdz ar to SEPA <i>area</i> definīcija jau tagad esot kļūdaina. Ir paredzēts, ka EPC rūpīgi izvērtēs jauno dalībnieku atbilstību saskaņā ar dalības kritērijiem.	Juridiski nav iebildumu, jo visu nosaka līgums, tā sauktais <i>pacta sunt servanda</i> princips. Papildus ir nepieciešamība visās vietās rokasgrāmatās norādīt vienādi jēdzienu <i>territory</i> – ar piebildi <i>outside EEA</i> .
2.4.	Adherence by payment institutions Maksājumu iestāžu pievienošanās shēmām	Saskaņā ar PSD no 2009. gada 1. novembra daudzas institūcijas kļūs par maksājumu iestādēm un no šī datuma sāks iesniegt pieteikumus, lai kļūtu par shēmas dalībniecēm. EPC pieņem, ka maksājumu iestādes, kas vēlēšies pievienoties shēmām, tiks izvērtētas no uzraudzības iestāžu puses, tāpat kā kredītiestādes, tādējādi tas būs tikai godīgi, ja arī tās sāks konkurēt maksājumu pakalpojumu tirgū. EPC juridiskā darba grupa vēl atstāj diskusijai jautājumu par to, ka maksājumu iestāžu finansiālie riski ir nesalīdzināmi, kā arī ierosina nepiemērot prasību par dalību SEPA klīringa un norēķinu infrastruktūrās (<i>Clearing and Settlement mechanism – CSM</i>).	Atbalsta ierosinājumu, ņemot vērā EPC juridiskās darba grupas viedokli – nepiemērot prasību par dalību SEPA klīringa un norēķinu infrastruktūrās.
2.5.	Adherence by public sector bodies	EPC skaidro, ka tā kā valsts pārvaldes iestādes netiek regulētas kā maksājumu iestādes un	Atbalsta ierosinājumu, bet tiek gaidīti komentāri no NSDG.

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	Valsts pārvaldes iestāžu pievienošanās (īpaši izceltas valsts kases)	kreditēstādes, tad uz tām netiks attiecinātas dažas no vai arī visas dalības atbilstības prasības. Priekšlikums paredz to, ka tādas iestādes tiks uzskatītas par automātiski atbilstīgām dalībai shēmā, ņemot vērā noteiktus apstākļus. Tā, kā tik pieņemts, ka maksājumu iestāde automātiski izpildīs lielāko daļu no kritērijiem, tad paliek tikai 3 kritēriji, kuri ir jāizskata. 1) jābūt spējīgai maksāt tās parādus, nebūt maksātnespējīgai saskaņā ar piemērojamo likumdošanu 2) tieši vai netieši jānodrošina dalība CSM, lai nodrošinātu pieeju shēmai 3) reitings	
2.6.	<i>Limitation of Liability for Breach of the Rulebook</i> Ierobežota atbildība, rokasgrāmatas noteikumu pārkāpumu gadījumā	Papildus formulējums nozīmē, ka dalībnieks nevarēs vērsties tiesā, jo ir uzņēmies komercrisku, ka nevarēs piedzīt papildus radušos zaudējumus papildus attiecīgā SEPA kredīta pārveduma apjomam. EPC skaidro, ka formulējumam "ierobežota atbildība" ir nepieciešami papildu skaidrojumi. Ierosināto izmaiņu galvenās pazīmes ietver to, ka: 1) atbildības robeža (atbildība ir ierobežota maksājuma summas apmērā) tiks piemērota pat rupjas neuzmanības gadījumā, bet netiks piemērota ļaunprātīga nolūka gadījumā. 2) maksimālā summa, kuru dalībnieks varēs piedzīt kā zaudējumus, būs proporcionāli samazināta, prasību iesniegušā dalībnieka	Atbalsta ierosinājumu.

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
		sekmējošas (veicinošas) nolaidības gadījumā. 3) Par paredzamiem zaudējumiem tiks uzskatīti tikai tādi zaudējumi, kas ir radušies/ rodas regulāri vai ar kuriem dalībnieki, kas veic pārrobežu maksājumus ir saskārušies. Papildus formulējums nozīmē, ka dalībnieks nevarēs vērsties tiesā, jo ir uzņēmies komercrisku, ka nevarēs piedzīt papildus radušos zaudējumus papildus attiecīgā SEPA kredīta pārveduma apjomam.	
2.7.	<i>Clarification of the application of the PSD</i> PSD piemērošanas precizējumi	Rokasgrāmatā precizēts paragrāfs, kas nosaka, ka Maksājumu pakalpojumu direktīvas (<i>Payment Service Directive – PSD</i>) 3. un 4. sadaļu piemērošanu (par izpildes nosacījumiem), neatkarīgi no tā vai ģeogrāfiski tiek attiecinātas PSD prasības.	Atbalsta ierosinājumu.
2.8.	<i>Simplifying the Adherence Agreement</i> Pievienošanās līguma vienkāršošana	EPC skaidro, ka līdzšinējā pieredze rāda, ka daži pievienošanās līguma aspekti ir bijuši mulsinoši pieteicējiem. Izmaiņu rezultātā ir pazudis viens no pielikumiem, t.i. nav vairāk vajadzīgs juridiskais atzinums par bankas darbības likumību. Otrs pielikums obligāti jāiesniedz xls formātā.	Atbalsta ierosinājumu.
2.9.	<i>Changes to the Internal Rules proposed by the EPC Legal Support Group</i> Izmaiņas shēmas iekšējos noteikumos	Ir paredzētas izmaiņas apelācijas panelī: 1) neatkarīgo ekspertu atlase un iesaiste, kas nodrošinās godīgāku un caurspīdīgāku un taisnīgāku apelācijas procesu 2) apelācijas dokumentu sagatavošanas pagarinājums, ņemot vērā to, ka neatkarīgiem juristiem, kas gatavo aizstāvības dokumentus vajadzēs vairāk laika, lai sapratu shēmas	Atbalsta ierosinājumu.

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
		<p>darbību (apm. par nedēļu)</p> <p>3) tiek ierosināts, ka no visām sankcijām, kas ir piemērojamas shēmas ietvaros, lai neietekmētu dalībnieku reputāciju, līdz apelācijas lēmumam tiks apturētas sekojošas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - publisks brīdinājums - ziņošana nacionālajai uzraudzības iestādei - apturēšana. <p>4) Tiek ierosināts piemērot laika ierobežojumu (3 gadu termiņa notecējumu) sūdzību iesniegšanai, lai veicinātu savlaicīgu un ātru informēšanu par pārkāpumiem.</p> <p>5) Shēmas vadības komitejas izdotā gada pārskata par komiteja darbību publicēšana EPC interneta lapā.</p> <p>6) Ietekmes analīze.</p>	
2.10.	<p><i>Internal Rules proposed by the SMC</i></p> <p>Izmaiņas shēmas iekšējos noteikumos</p>	<p>EPC paredz izmaiņas attiecībā uz izmaksu atgūšanu, kas saistās ar shēmas vadības komisijas ieguldīto darbu. EPC paredz ieviest maksu par dalību shēmā un sniedz skaidrojumu, kādēļ augstās sūdzību izskatīšanas maksas varētu uzskatīt par samērīgām.</p> <p>Izmaiņas konsilācijas panelī: Politikas priekšlikums paredz, ka komiteja izskatīs tikai tos iesniegumus, kas saturēs pietiekamu dokumentāciju, lai uzsāktu izskatīšanas procesu un, ja pastāv liela iespēja, ka izmeklēšanas rezultāts novērsīs problēmu un rezultēsies līdzīgu pārkāpumu novēršanā nākotnē.</p>	Atbalsta ierosinājumu.

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
		<p>Shēma tiek papildināta ar procedūru, kādā komiteja veic izmeklēšanu. Procedūra paredz arī to, ka pēc pierādījumu saņemšanas, EPC sekretariāts sagatavos dokumentu, kurā tiks iekļauts izvērtējums un arī NASO vai attiecīgā regulatora viedoklis, ja uzskatīts, ka tāds ir nepieciešams. Sekretariāta sagatavotais izvērtējums cirkulēs 21 dienu dažādās EPC instancēs – komitejā, darba grupā, juridiskā atbalsta grupā, programmas vadības forumā (<i>Programme Management Forum – PMF</i>), pirms nonāks izskatīšanā.</p>	
2.11.	<p><i>Minor Rulebook Changes – updating and correction of errors</i></p> <p>Nebūtiskas izmaiņas rokasgrāmatā – shēmas aktualizēšana un kļūdu labojumi</p>	<p>Izmaiņas paredz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Izmaiņas shēmas priekšvārdā, atjaunojot dokumentu atsauksmes 2) Izmaiņas, lai iekļautu tekstā rokasgrāmatas 4.0 versijas tekstu, atjaunojot izmaiņu vēsturi 3) Datu elementu noteikšana obligāti/izvēles 4) Papildus obligātie lauki DS-01 ar paskaidrojošu tekstu "Ja datu kopas simbolus piegādā iniciators, tad tos ir jāpārsūta neizmainītā formā saņēmēja bankai" 5) Drukas kļūda 2.4.6. <i>Participation</i> uz <i>Participant</i> 6) Tiks pievienots jauns pielikums, kas aprakstīs visas izmaiņas, kas veiktas rokasgrāmatas 4.0 versijā salīdzinājumā ar 3.2. versiju. 	Atbalsta ierosinājumu.

3. Funkcionālie grozījumi SEPA kredīta pārvedumu shēmā

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
5.3.	<p>ISO Creditor Reference Standard (EPC)</p> <p>Saņēmēja ISO references standarts</p> <p>Skaidrojums:</p> <p>EPC plenārs ir apstiprinājis vadlīnijas, kas paredz strukturētās saņēmēja references (ISO 11649 standarta) piemērošanu, veicot kredīta pārvedumus.</p> <p>Priekšrocības:</p> <p>Pazīmes lietošana dos iespēju migrācijai no nacionālajām saņēmēja referencēm uz vienotu SEPA standartu.</p> <p>Strukturētās saņēmēja references lietošana rēķinu informācijā dos iespēju rēķinu automātiskai saskaņošanai starp rēķiniem un maksājumiem.</p>	<p>Ierosina iekļaut shēmā kā obligātu pazīmi (b)</p> <p>EPC rekomendē saņēmējiem piemērot ISO standartu strukturētajai saņēmēja referencēi EPC ierosina noteikt kā obligātu bankām, bet kā izvēles iespēju saņēmējiem un kredīta pārveduma uzsācējiem. Tas nozīmē, ka Maksātāja bankai (<i>Originator bank</i>) ir obligāta prasība identificēt strukturēto referenci atpazīstot "RF" kodu references sākumā, kuru iespējams maksājuma uzsācēja banka ir saņēmusi papīra formātā.</p> <p>Gadījumā, ja maksātājs kredīta pārvedumā ir norādījis strukturēto referenci, EPC iesaka maksātāja bankai pārbaudīt tās atbilstību.</p> <p>Lai ieviestu šīs pazīmes lietošanu nepieciešama tikai esošo standartu pielāgošana.</p> <p>Pašlaik lietoto nacionālo referenču lietošana nav obligāti jāpārtrauc. To migrācija uz ISO ir īpašnieku un lietotāju lēmums.</p>	<p>Atbalsta ierosinājumu iekļaut shēmā (b)</p> <p>"Klients–banka" līmenī tam ir jābūt neobligātam, bet, ja klients to ir norādījis, tad starpbanku līmenī tai jābūt prasībai obligātai un jāpārsūta bez izmaiņām pēc <i>end-to-end</i> principa.</p>
5.4.	<p>SCT Recalls (EPC)</p> <p>Kredīta pārveduma atsaukums</p> <p>Skaidrojums:</p> <p>Nepieciešamība pēc šāda veida produkta radās EPC darba grupas aptaujas rezultātā.</p> <p>Maksātājs vai maksātāja banka var atsaukt akceptētu kredīta pārvedumu</p>	<p>Ierosina iekļaut shēmā (b)</p> <p>Ja atsaukums atsūtīts līdz norēķinam, tas ir noraidāms. Ja pēc – atsaukums.</p> <p>Saņēmēja bankas var atvilkt samaksu par šādu pakalpojumu. Ja tiek veikts atvilkums, tad tam ir jābūt norādītam atgrieztajā maksājumā.</p> <p>Iniciēt var tikai maksātāja banka.</p>	<p>Nepieciešams juridisko aspektu vērtējums.</p> <p>Līdzšinējā prakse nemainās, jo arī pašlaik kļūdaini ieskaitītu summu var atgriezt tikai tad, ja ir maksātāja piekrišana. Ja MPL nepasaka, ka var noņemt bez maksātāja piekrišanas, tad paliek tā, kā ir pašlaik. Ievērojot</p>

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	<p>10 darbadienu laikā pēc izpildes datuma tikai šādos gadījumos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vairākkārtīgi nosūtīts; 2) tehnisku problēmu vai kļūdas dēļ; 3) noziedzīgi veiktam kredīta pārvedumam. <p>Atsaukumu maksātāja banka nosūta infrastruktūrai.</p> <p>Priekšrocības:</p> <p>Patērētāju aizsardzība. Kļūdu novēršana.</p>	<p>Var atsaukt vienu maksājumu vai failu, kas satur vairākus maksājumus.</p> <p>Jāatbalsta visiem dalībniekiem.</p> <p>Saņēmēja bankai jāpārbauda vai saņēmējs ir šādu maksājumu saņēmējs, vai maksājums jau nav atgriezts. Saņēmēja bankai obligāti 10 dienu laikā ir jāreaģē vai nu pārsūtīt atsaukumu vai noraidīt to. Ja ar saņēmēju ir noslēgts līgums vai ja nacionālā likumdošana to pieļauj var atvilkt no konta. Ja naudas līdzekļu kontā nav vai cits iemesls seko noraidījums.</p>	<p>SEPA shēmas prasības mainās termiņš, cik dienu laikā saņēmēja bankai ir jāatbild uz atsaukuma pieprasījumu. Saņēmēja bankas ziņā paliek izlemēt, vai to apstiprināt vai noraidīt.</p> <p>Līdz ar to varam atbalstīt priekšlikumu iekļaut shēmā (b), jo tas neierobežo klientu tiesības, bet paplašina.</p> <p>Bankas ir aicinātas sniegt komentārus gala atbildes sniegšanai.</p>
5.5.	<p>Acceptance date (EACT)</p> <p>Akcepta datums</p> <p>Skaidrojums:</p> <p>Uzliek par pienākumu saņēmēja bankai paziņot saņēmējam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akcepta datumu 2. Norēķina datumu. <p>Somijas likumdošanas prasības attiecībā uz nodokļu iekasēšanu uzliek par pienākumu bankām paziņot saņēmējiem akcepta datumu.</p> <p>Priekšrocības:</p> <p>Likumdošanas prasību izpilde atsevišķās valstīs.</p>	<p>Piedāvā ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d)</p> <p>EPC uzskata, ka tā kā nodokļu likumdošana ir mainīga un atšķiras dažādās valstīs, tad šāda nepieciešamība nav plaši nepieciešama, līdz ar to var tikt attīstīta kā papildus izvēles pakalpojums.</p> <p>Turklāt, tā kā nākotnē ir paredzēti garantēti norēķini 1 darbadienas laikā šāda nepieciešamība var izzust.</p>	<p>Atbalsta ierosinājumu ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d)</p>
5.5.	<p>Settlement date (EACT)</p> <p>Norēķina datums</p> <p>Skaidrojums:</p> <p>Sk. iepriekš.</p>	<p>Noraida, jo shēmā jau eksistē (a)</p> <p>EPC norāda, ka norēķina datuma paziņošana saņēmējam ir iekļauta shēmā – DS-04 Banka-klients dati.</p> <p>No 2009. gada 1. novembra tas būs tas pats datums, kurā saņēmēja konts tiks kreditēts.</p>	<p>Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)</p>

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komercbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	Priekšrocības: Sk. iepriekš.		
5.6.	Data Set DS-04 IBAN of the Debtor (EACT) Obligāta maksātāja IBAN norādīšana saņēmējam Skaidrojums: EACT domā, ka maksātāja IBAN būtu jādara zināms saņēmējam, saņemot maksājumu. Ja saņemtā maksājuma datus nebūs iekļauts maksātāja IBAN un adrese, saņēmējs varētu neatpažīt maksātāju un nevar atgriezt maksātājam maksājumu, ja ieskaitījums ir bijis kļūdainis Priekšrocības: Iespēja saņēmējam atgriezt maksājumu kļūdaina ieskaitījuma gadījumā.	Noraida (e) EPC atsaucas uz PSD un skaidro, ka saskaņā ar PSD 39 paragrāfu maksātājam ir obligāti jānorāda maksātāja reference. IBAN var netikt norādīts drošības apsvērumu dēļ. Turklāt, klients var mainīt IBAN kontu vai pat pāriet uz citu banku. Gadījumos, kad ir nepieciešamība pēc rēķinu saskaņošanas var izmantot saņēmēja referenci AT-10. Kā otru alternatīvu var izmantot klienta strukturēto identifikatoru, ko piešķir uzņēmumi AT-24.	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (e)
5.7.	Data Set AT-09/29 – Identification of Parties (EACT) Pušu identifikācija Skaidrojums: EACT uzskata, ka būtu nepieciešams papildu skaidrojums terminiem "Maksātāja pārstāvja identifikācijas kods", "Saņēmējs", "Saņēmēja pārstāvis", kā arī uzskata, ka termins "Kods, kuru piešķir saņēmējs" būtu jāprecizē. Tas varētu būt starptautiskais UEI (<i>Unique Entity Identifier</i>) vai cits piemērots kods, kas tiek piešķirts otrai pusei maksātāja un saņēmēja A/R un A/P sistēmā. Priekšrocības: Būtu labāk saprotami termini (Varētu izmantot rēķinu, maksājumu saskaņošanai)	Noraida (e) EPC uzskata, ka shēma jau paredz pārstāvju strukturētā identifikatora norādīšanu. Ja kādi identifikatori ir nepieciešami, tad tos nosaka un piešķir uzņēmumi. Tam ir paredzēti lauki AT-9, kas ir maksātāja pārstāvja kods un AT-29, kas ir saņēmēja pārstāvja kods. Ja uzņēmumi vienotos par šādu kodu struktūru, tad bankas šos kodus pārsūtītu neizmainītus.	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (e)
5.8.	Extended Remittance Information	Piedāvā ieviest kā papildus izvēles	Atbalsta ierosinājumu ieviest kā

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komercbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	<i>(Finnish Banking Community)</i> Priekšlikums paplašināt rēķina lauka informāciju Skaidrojums: Somijas bankas uzskata, ka strukturētā rēķina lauka garums ir jāpalielina uz 280 zīmēm, no pašreizējām 140 zīmēm. Šādu priekšlikumi ir identificējušas (Somijas, Itālijas un Spānijas bankas, sk. zemāk). Priekšrocības: Tas dotu iespēju komplektēt (<i>bundle</i>) vairākus rēķinus vai maksājumus (<i>credit notes</i>).	pakalpojumu AOS (d) EPC uzskata, ka to var attīstīt kā papildus izvēles pakalpojumu, jo tai varētu nebūt plašs pielietojums. Turklāt ieguvēji būtu tikai šaura klientu loks. Zīmju skaits – 140 ir izvēlēts, pamatojoties uz visbiežāk pielietoto zīmju skaita modeli.	papildus izvēles pakalpojumu AOS (d)
5.9.	140 Characters limitation (Poste Italiane) 140 zīmju ierobežojums Skaidrojums: Itālijas uzņēmums uzskata, ka zīmju skaits (140) ir nepietiekams rēķinu veiksmīgai saskaņošanai. Priekšrocības: Veiksmīga rēķinu saskaņošana.	Piedāvā ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d) EPC skaidro, ka jautājums vairākkārt ir skatīts un diskutēts EPC, tomēr EPC paliek pie uzskata, ka lauks ir jāierobežo, jo savādāk lauks var kļūt grūti pastrādājams. Pašlaik apstiprinātais lauks – 140 zīmes, garantē galīgu <i>end-to-end</i> informācijas līmeni. EPC piedāvātais ISO saņēmēja reference piedāvā papildu iespējas rēķinu saskaņošanai.	Atbalsta ierosinājumu ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d)
5.10.	Increase characters for remittance information (ABI (Italian Banking Association)) Rēķina lauka palielinājums Skaidrojums: Itālijas bankas domā, ka lauka paplašināšana veicinātu migrāciju uz SCT.	Piedāvā ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d) Skatīt iepriekšējos skaidrojumus 5.9 un 5.8.	Atbalsta ierosinājumu ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d)

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	Priekšrocības: Migrācijas uz SEPA maksājumiem veicināšana		
5.11.	Specific initiation channels (Dutch Banking Community) Shēmas papildināšana ar īpašu lauku, kas ļautu identificēt maksājuma veidu Skaidrojums: Nīderlandes banku apvienība norāda, ka pastāvošā prakse identificē komerciālu nepieciešamību identificēt atsevišķus maksājumu veidus <i>end-to-end</i> , apstrādājot kredīta pārvedumus un ierosina iekļaut papildu lauku. Nīderlandes banku apvienība atsauca uz rokasgrāmatas 3.2 versiju un norāda, ka šī pazīme nav iekļauta. Priekšrocības: Papildu lauka iekļaušana ļautu noteikt visas puses, kas ir iesaistītas shēmā. (Piem. e-maksājums, kas radies no specifiskas e-shēmas, m-maksājums, rēķina apmaksā).	Noraida, jo shēmā jau eksistē (a) EPC uzskata, ka šādas prasības attiecināmība ir ierobežota un esošā shēma jau paredz šādu identifikāciju. Tam var izmantot pazīmi <i>local instrument</i> .	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)
5.12.	Fixed recipient value/offset value (Poste Italiane) Valutēšanas datuma iekļaušana Skaidrojums: Itālijas uzņēmums skaidro, ka gan Itālijā gan arī citās valstīs pastāv prakse, noteikt valutēšanas datumu saņēmējam (piem. algu maksājumiem) un pastāv iespēja veikt starpuzņēmumu maksājumus ar to pašu valutēšanas datumu. Priekšrocības: Klientu un banku apmierinātība. Var plānot savstarpējos norēķinus.	Noraida (e) EPC skaidro, ka no 2009. gada 1. novembra maksājumi tiks izpildīti D+2 un no 2012. gada 1. janvāra D+1. Saskaņā ar PSD tie ir maksimālie izpildes termiņi, bet dažas bankas var pat piedāvāt tās pašas dienas norēķinus. SEPA mērķis ir piedāvāt klientiem harmonizētu platformu, no kuras apvienības var attīstīt pakalpojumus atbilstoši tirgus prasībām.	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
5.13.	Omission of compulsory BIC (Poste Italiane) Obligāti norādāmā BIC atcelšana Skaidrojums: Itālijas uzņēmums skaidro, ka mūsdienās uzņēmumiem BIC koda norādīšana ir apgrūtināta. Alternatīva tam varētu būt, ka to ievieto bankas, analizējot SWIFT ziņojuma informāciju. Priekšrocības: Atvieglotu uzņēmumiem rēķinu izrakstīšanu.	Noraida, jo shēmā jau eksistē (a) EPC skaidro, ka prasība lietot IBAN un CIB balstās uz ES regulējumu 2560/2001. Bankas var ģenerēt BIC no saņemtajos kredīta pārveduma rīkojumos norādītajiem IBAN, bet papildus pastāv iespēja saņemt to no uzsācēja. BIC lietošana "klients-banka" XML ziņojumos ir obligāta, bet praksē daudzas bankas to norādīšanu piedāvā kā pakalpojumu klientiem. Kamēr visi shēmas dalībnieki nevarēs nodrošināt 100% BIC ģenerēšanu no IBAN, ierosinājums netiks iestrādāts kā obligāta prasība.	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)
5.14.	Recipient Identification (Poste Italiane) Saņēmēja identifikators Skaidrojums: Itālijas uzņēmums ierosina ieviest saņēmēja identifikatoru (<i>Unique Entity Identifier - UEI</i>) papildus IBAN, lai nodrošinātu, ka maksājumi ir korekti adresēti likumīgajam saņēmējam. Priekšrocības: Papildus drošība, ka īstais saņēmējs saņems maksājumu.	Noraida (e) EPC skaidro, ka EPC nav informācijas par UEI lietošanu SEPA, bet ja tāds tiktu izveidots, tad to varētu pārsūtīt SEPA instrukcijās, tomēr EPC nevarēs uzlikt par pienākumu tādu lietošanai. Rokasgrāmatā būti nepieciešami papildinājumi, bet EPC to noraida.	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (e)

4. Funkcionālie grozījumi SEPA tiešā debeta pamatshēmā

2.1. SEPA tiešā debeta pamatshēmas grozījumi

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komercbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
5.3.	<p>Exclusion of Debtor refund Right where exact Amount is included in the Mandate (Dutch Banking Community - DBC)</p> <p>Maksātājam nav tiesību pieprasīt atmaksu, ja mandātā ir norādīta summa</p> <p>Skaidrojums: Šāda anulēšana var būt attiecināma tikai uz tām summām, kas tiek atvilktas no maksātāja konta saskaņā ar mandātu – noteikta summa noteiktos datumos. Ja tiek pārķapta summa vai datums, tad tā ir neautorizēta transakcija un maksātājam ir tiesības uz izdevumu atlīdzināšanu, līdz ar to ir jāparedz standarta atlīdzināšanas procedūra. Nosūtot mandātu obligāti norādāmās vērtības būtu: pazīme, summa, maksājuma biežums.</p> <p>Priekšrocības: DBC uzskata, ka papildinājums veicinātu migrāciju uz SDD, jo tas dotu garantiju saņēmējam par maksājuma saņemšanu.</p>	<p>Ierosina iekļaut shēmā kā neobligātu iespēju (c)</p> <p>Tihs iestrādāta SDD rokasgrāmatā kā izvēles iespēja, jo pagaidām vēlmi ieviest šādu papildinājumu ir izteikušas dažas banku apvienības. EPC skatīsies, kādas atbildes sniegs konsultācija.</p>	Atbalsta ierosinājumu iekļaut shēmā kā neobligātu iespēju (c)
5.4.	<p>Send the mandate related information (MRI) before the first collection (Belgian Banking Community)</p> <p>Nulles summas mandāta informācijas nosūtīšana uz maksātāja banku pirms pirmā maksājuma pieprasījuma</p> <p>Skaidrojums: Priekšlikums paredz, ka līdzko saņēmējs ir saņēmis parakstītu mandātu, tas nosūta mandāta informāciju maksātāja bankai un maksātājam. Šai gadījumā mandāta informācija var nesaturēt maksājuma summu. Šāds</p>	<p>Piedāvā ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d)</p> <p>Tā kā šī izmaiņa ir būtiska EPC nevēlas to iekļaut kā obligātu prasību bez pietiekama dalībnieku atbalsta. Priekšlikums ir izmatot parastos maksājuma pieprasījuma ziņojumus un noraidījumus papildus pievienojot summu – 0 un indikatoru vienu karodziņu (<i>flag</i>).</p>	Neatbalsta ierosinājumu ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS, bet uzskata, ka jāiekļauj shēmā, kā obligāta pazīme (b), jo tas varētu novērst riskus, kas saistīti ar starptautisko noziedzību un krāpšanu.

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komercbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	<p>papildinājums uzliek papildu pienākumus saņēmēja bankai pārliecināties vai konts ir pareizs un vai tas pieņem tiešā debeta maksājumus.</p> <p>Priekšrocības: Beļģijas banku apvienība skaidro, ka dažās valstīs, maksātāja bankas vēlas informēt savus klientus par jaunsāņemtajiem mandātiem un piedāvāt laikus bloķēt vai noraidīt MRI, vai ierobežot maksimālās summas utt. Dažās valstīs šāda prasība nāk no patērētāju apvienībām. Vienlaikus saņēmēji varētu laicīgāk tikt informēti par slēgtiem, nepareiziem, bloķētiem kontiem utt.</p>		
5.5.	<p>Adopt a shorter presentation period for the collections (German Banking Community)</p> <p>Īsāku tiešā debeta pieprasījuma apstrādes laiku piemērošana maksātāja bankā</p> <p>Skaidrojums: Prasība ieviest papildu iespēju maksājumu (maksājumu transakcija un R-transakcija – PR04) izpildei izvēlēties īsāku jeb vēlāku vēlāk maksājuma pieprasījuma saņemšanas datumu pirmajam, vienreizējam (D-5) un atkārtotam (D-2) maksājuma pieprasījumam, saīsinot uz laika ciklu D-1. Šāda maksājuma ietekme uz shēmu ir ierobežota un citi procesi paliek neskart. Nepieciešams tikai vienoties banku starpā attiecībā uz piemērotu identifikatoru priekš CSM. Bankas-dalībnieces zinās, kas lieto šādu opciju, bet ja maksātāja banka saņem šādu maksājuma pieprasījumu, bet šādu pakalpojumu nelietos, tai būs iespēja noraidīt maksājuma pieprasījumu pirms norēķina.</p> <p>Priekšrocības: Tas būtu nepieciešams apdrošināšanas maksājumu gadījumā, kad nepieciešams tūlītējs apdrošinājums.</p>	<p>Piedāvā ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d)</p> <p>Šāds pakalpojums ir pieejams "uzņēmums–uzņēmums" shēmā un pieprasījums pēc tā ir ierobežots. Jebkurā gadījumā, vai tas tiks ieviests pamatshēmā kā neobligāta iespēja vai kā papildu izvēles pakalpojums, ir jābūt skaidri dokumentētam, ka bankas, kas šādas pakalpojumus neizmanto, nesaņem šādu informāciju. Visvairāk šādu izmaiņu ieviešana ietekmētu CSM.</p>	Atbalsta ierosinājumu kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d)
5.6.	<p>Extension of AT-22 (Remittance information) Spanish Banking community (BBVA)</p>	Piedāvā ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d)	Atbalsta ierosinājumu ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	<p>Rēķina lauka paplašināšana</p> <p>Skaidrojums: Priekšlikums satur rēķina lauka paplašināšanu 5x140 zīmēm. (Pašlaik ir paredzētas 140 zīmes). Spānijas banku apvienība informē, ka tai ir liela pieredze ar tiešā debeta maksājumiem un bieži ir tā, ka ir nepieciešams iekļaut plašāku obligāto informāciju, piem. auto apdrošināšanas kompānijas iekļauj obligāto informāciju, ko pārsūta caur saņēmēja banku saņēmējam.</p> <p>Priekšrocības: Dotu iespēju šīm kompānijām migrēt uz SEPA.</p>	<p>Šādu opciju varētu izmantot banku apvienības, jo tai varētu nebūt plašs pielietojums.</p>	<p>(d)</p>
5.7.	<p>Wording of Timelines /Return of Reversals IBERPAY (Spain)</p> <p>Termiņu formulējuma vienādošana/ Maksātājam atgrieztā maksājuma atgriešana saņēmējam</p> <p>Skaidrojums: Termiņu formulējuma vienādošana SDD ir doti dažādi termiņi – nedēļas, mēneši. Ieteikums ir visus lietotos termiņus pārvērst TARGET dienās</p> <p>Skaidrojums: Maksātājam atgrieztā maksājuma atgriešana saņēmējam Šāds maksājumu atgriešanas veids ir jau izņemts no rokasgrāmatas (IBERPAY informē, ka ieviešot šādu R-transakciju ir bijušas tehniskas problēmas, kā arī darba grupā ir gājusi runa par šādas transakcijas svītrosānu no SDD shēmas, līdz ar ko lūdz EPC skaidrību attiecībā uz <i>return of reversal</i> turpmāko eksistenci.)</p> <p>Priekšrocības: Termiņu formulējuma vienādošana Palīdzētu novērst pārpratumus</p>	<p>Noraida (e)</p> <p>EPC skaidro, ka atstās spēkā termiņus kā ir pašlaik, jo dalībnieki tos nepārprot, kā arī informē, ka PSD arī netiek lietoti vienādi termiņi. TARGET dienas varētu nebūt saprotamas klientiem.</p> <p>Attiecībā uz <i>return of reversals</i> informē, ka tas ir jau ir izņemts no rokasgrāmatas un 3.3. versijā tā vairs nav.</p>	<p>Atbalsta ierosinājumu noraidīt (e)</p>

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	<p>Priekšrocības: Maksātājam atgrieztā maksājuma atgriešana saņēmējam Nav norādītas. Ir lūgts skaidrojums EPC, ko darīt ar šādu transakciju nākotnē.</p>		
5.8.	<p>Adopt some PSD related changes (Intesa Sanpaola SpA)</p> <p>Pārņemt dažas ar PSD saistītas izmaiņas, papildinot terminu "atmaksa, neprasot papildu informāciju"</p> <p>Skaidrojums: Ierosinājums iesniegts, lai darītu skaidrāku jēdzienu <i>no questions asked refund</i>, jeb "atmaksa, neprasot papildu informāciju". Šāds papildinājums neietekmētu pašu shēmu, bet attiektos uz līgumiem starp maksātāju un maksātāja banku un saņēmēju un saņēmēja banku. Papildinājums tālāk minētajā citātā ir izcelts.</p> <p><i>Citāts: "Debtors are entitled to request a Refund for any SEPA Direct Debit within eight weeks from the date on which the amount of the SEPA Direct Debit was debited from the account of the Debtor. Within this eight-week period, Refunds will be provided to the Debtor by the Debtor Bank on a no-questions-asked basis provided that customers commit to request refunds only under provisions set by article 62 par.1 A and B of the PSD."</i></p> <p>Priekšrocības: Papildinājums palīdzētu izvairīties no pārpratumiem termina "atmaksa, neprasot papildu informāciju" izpratnē. Tas tikai ietekmētu līgumu starp banku un klientu.</p>	<p>Noraida (e)</p> <p>EPC uzskata, ka jebkādas izmaiņas attiecībā uz izdevumu atļūdināšanu bez maksātāja bankas papildu uzmanības attiecībās ar maksātāju var mazināt shēmas noteikumu stabilitāti, tā kā maksātāju uzvedība attiecībā pret saņēmējiem nav paredzama. Shēma var kļūt neparedzama saņēmējiem.</p>	<p>(b) Neatbalsta ierosinājumu noraidīt, bet uzskata, ka ierosinājums ir jāiekļauj shēmā, jo papildinājums nav pretrunā ar shēmas noteikumiem, bet paskaidro pie kādu nosacījumu izpildes maksātāji ir tiesīgi pieprasīt atmaksu autorizēta maksājuma gadījumā – t.i. atmaksu var pieprasīt autorizētam maksājumam, ja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. autorizācija nav noteikusi precīzu maksājuma summu, un 2. summa nozīmīgi pārsniedz summu, kādu maksātājs ir regulāri maksājis. <p>Maksātājs ar maksātāja banku var vienoties līgumā, ka maksātājam pienākas atmaksa pat tad, ja 1. un 2. nosacījums nav izpildīti.</p> <p>Tomēr, lai līdz ar papildinājumu neizmainītu definīcijas attiecināmību gan uz autorizētiem, gan uz neautorizētiem maksājumiem, papildinājumu ierosinām formulēt kā <i>"Debtors are entitled to request a Refund for any SEPA Direct Debit within eight weeks from the date on which the amount of the SEPA Direct</i></p>

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komercbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
			<i>Debit was debited from the account of the Debtor. Within this eight-week period, Refunds will be provided to the Debtor by the Debtor Bank on a no-questions-asked basis provided that customers in the case of authorised transactions commit to request refunds only under provisions set by article 62 par. 1 A and B of the PSD.</i>
5.9.-1	Consumers must be able to prohibit 'all' SDD transactions on their account (BEUC – Patērētāju organizācijas) Klientiem ir jābūt obligātai iespējai aizliegt visas SDD transakcijas no sava konta Skaidrojums: Lai EPC sniegtu adekvātu skaidrojumu BEUC priekšlikums "Consumers must be able to prohibit SDD transactions on their account" tika sadalīts divās daļās "all" un "some"	Noraida, jo shēmā jau eksistē (a)	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)
5.9.-2	Consumers must be able to prohibit 'some' SDD transactions on their account (BEUC) Klienti var aizliegt dažas SDD transakcijas no sava konta (black list). Skaidrojums: BEUC uzskata, ka shēmām ir jāsaturo stingri patērētāju aizsardzības noteikumi. Klientam ir jābūt iespējai dot rīkojumu aizliegt visus vai atsevišķus tiešā debeta maksājumus no tā konta.	Piedāvā ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d) EPC uzskata, ka shēma satur pietiekamus patērētāju aizsardzības pasākumus: bezierunu atmaksu 8 nedēļu laikā un aizliegt visas TD transakcijas, kā arī PSD paredz lielisku patērētāju aizsardzību. Bankas var piedāvāt izsmalcinātāku pārbaūžu praksi saviem klientiem, bet ārpus shēmas, kā konkurējošus piedāvājumus.	Atbalsta ierosinājumu ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS (d)

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komercbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	Priekšrocības: Labāka patērētāju aizsardzība.	Bankām paliek iespēja izmantot to kā AOS un izvēlēties kā to piemērot – kā atklātu vai slepenu (<i>non-disclosable</i>) opciju.	
5.10.	Obligation for the debtor bank to check incoming collections <i>BEUC</i> Pienākums maksātāja bankai pārbaudīt patieso parakstītā mandāta statusu Skaidrojums: BEUC vēlas uzlikt par pienākumu maksātāja bankai pārbaudīt pirmos atkārtota tiešā debeta maksājumus un sekojošus atkārtotus maksājumus, kas pārsniedz noteiktu summu (gadījumos, kad maksājumu summa ir mainīga). SDD rokasgrāmata paredz iespēju, bet neuzliek par pienākumu maksātāja bankai pārbaudīt patieso parakstītā mandāta statusu. Tāpat arī ir prasība saņēmējam vismaz 14 dienas pirms pirmā maksājuma veikšanas nosūtīt iepriekšēju paziņojumu maksātājam pirms samaksas datuma, bet gadījumā, ja mandāts ir nederīgs (klūdainis) saņēmējs var saņemt tiešā debeta maksājumu arī bez paziņojuma nosūtīšanas maksātājam un bez mandāta pārbaudes. Vienreizēja maksājuma gadījumā, pienākums pārbaudīt maksājuma pieprasījumu būtu nepieciešams gadījumā, ja tas pārsniegtu noteiktu summu (piem. 150 eiro). Priekšrocības: Šāda procedūra būtu efektīva krāpniecības mēģinājumu novēršanai un samazinātu atmaksu pieprasījumu skaitu abos gadījumos – autorizēta un neautorizēta maksājuma pieprasījuma gadījumā.	Noraida (e) EPC skaidro, ka pārbaūžu veikšanai maksātāja bankai vajadzētu glabāt mandātu datus un katru reizi pārbaudīt maksājumu pieprasījumus attiecībā pret tiem. Bankas to var piedāvāt kā AOS ārpus shēmas. PSD paredz stingrus atmaksas nosacījumus (<i>no questions ask refund</i>), kā arī e-mandāta opcija pamatshēmā paredz šādu vienreizēju obligātu pārbaūdi, līdz ar to šādas izmaiņas nav nepieciešamas. Shēmas nosacījums jau uzliet par pienākumu saņēmējam nosūtīt informāciju par gaidāmo maksājumu maksātājam.	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (e)
5.11.-1	Immediate refunding for authorized transactions <i>BEUC</i> Tūlītēja naudas līdzekļu atmaksas autorizētas transakcijas veidam	Noraida, jo shēmā jau eksistē (a) EPC uzskata, ka tūlītēja atmaksas ir jau paredzēta autorizēta maksājuma gadījumā.	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	<p>Skaidrojums: SDD rokasgrāmata paredz veikt līdzekļu atmaksu gan autorizēta, gan neautorizēta maksājuma gadījumā, bet neparedz tūlītējas atmaksas iespēju. BEUC izsaka vajadzību veikt atmaksu klientam pēc tūlītēja pieprasījuma.</p> <p>Lai EPC sniegtu adekvātu skaidrojumu BEUC priekšlikums <i>Immediate refunding</i> tika sadalīts divās daļās <i>authorised</i> un <i>unauthorised</i>.</p> <p>Priekšrocības: BEUC uzskata, ka patērētājam naudas līdzekļus ir jāatgriež nekavējoties.</p>	<p>Neautorizēta maksājuma gadījumā nekavējoša atmaksas nav iespējama, jo ir nepieciešams laiks, lai maksātāja banka saņemtu mandātu no saņēmēja bankas.</p>	
5.11.-2	<p>Immediate refunding for unauthorised transactions (BEUC)</p> <p>Tūlītēja naudas līdzekļu atmaksas neautorizētas transakcijas veidam</p> <p>Skaidrojums: Skatīt iepriekš 5.11.-1</p> <p>Priekšrocības: Skatīt iepriekš 5.11.-1</p>	<p>Noraida (e)</p> <p>Neautorizēta maksājuma gadījumā nekavējoša atmaksas nav iespējama, jo ir nepieciešams laiks, lai maksātāja banka saņemtu mandātu no saņēmēja bankas. Tomēr saņēmēja bankai gadījums ir jāizskata 30 kalendāra dienu laikā un jāpieņem lēmums, tomēr praksē šis laiks varētu būt daudz īsāks.</p>	<p>(b) Nepiekrīt noraidījumam, bet uzskata, ka SDD rokasgrāmatā minēto ir jāpielāgo PSD prasībām. PSD 60. paragrāfs nosaka, ka neautorizēta maksājuma gadījumā līdzekļu atmaksas ir jāveic nekavējoties. SDD rokasgrāmata paredz nekavējošu atmaksu tikai 8 nedēļu laikā, bet pēc 8 nedēļu termiņa nekavējoša atmaksas nav iespējama.</p> <p>Citāts no PSD: "Article 60 Payment service provider's liability for unauthorised payment transactions 1. Member States shall ensure that, without prejudice to Article 58, in the case of an unauthorised payment transaction, the payer's payment service provider refunds to the payer immediately the amount of the unauthorised payment transaction"</p>

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
			<p>and, where applicable, restores the debited payment account to the state in which it would have been had the unauthorised payment transaction not taken place."</p>
5.12.	<p>Refreshing of the present mandates when migrating to SDD (BEUC)</p> <p>Spēkā esošo mandātu aktualizēšana migrējot uz SDD</p> <p>Skaidrojums: Pašlaik ES valstīs spēkā esošie mandāti neatbilst PSD vai SEPA SDD prasībām. Tas rada problēmas, jo daudzi uzņēmumi nevēlas atjaunot visus mandātus (pārslēgt līgumus ar katru klientu). Tādēļ Nacionālās iestādes tika aicinātas pielāgot noteikumus izvērtējot esošos mandātus jaunās tiesā debeta shēmas ietveros. Patērētājus nedrīkst piespiest pārslēgt līgumus, bet tiem ir jānodrošina iespēja izvēlēties vai paturēt esošos mandātus vai nē. Tādēļ BEUC vēlas, lai visi klienti būtu skaidri informēti par atšķirībām starp jaunajām un iepriekšējām shēmām. Patērētājiem ir jābūt dotam izvēles laika periodam (piem. 1 mēnesis) kura laikā tas varētu izskatīt mandātu. Tiem, kas izsaka vēlmi atteikties no esošā mandāta ir jānodrošina iespēja aizvēlēties citu maksāšanas līdzekli.</p> <p>Priekšrocības: Izvēles iespēja patērētājiem.</p>	<p>Noraida (e)</p> <p>EPC uzskata, ka ierosinājums nav izpildāms, jo ir ārpus rokasgrāmatas kompetences. EPC paziņo, ka migrācijas procesā EPC nebūs dziļi iesaistīts. Shēmas noteikumi neuzliek par pienākumu migrēt mandātus kādā īpašā veidā, kā arī neuzliek par pienākumu migrēt vispār. EPC skaidro, ka mandātu pēctecības jautājums šobrīd ir aktuāls dažādās valstīs un tam tiek atrasti dažādi risinājumi atkarībā no spēkā esošās likumdošanas.</p> <p>Saistībā ar BEAUC vēstuli ir ieviestas izmaiņas 5.17 paragrāfā attiecībā uz nacionālo mandātu migrāciju, kas ļaus dažām instancēm migrēt nacionālos mandātus uz SEPA shēmu.</p> <p>EPC uzskata, ka patērētāju pieredze pēc mandātu migrācijas pēc būtības nemainās, bet palielinās patērētāju tiesības pieprasīt līdzekļu atmaksu un aizliegt TD maksājumus.</p>	<p>Atbalsta ierosinājumu noraidīt (e)</p>
5.13.	<p>Identification of direct debits to facilitate switching BEUC</p> <p>Tiesā debeta atpazīšanas pazīme, migrācijas starp bankām atvieglošanai</p>	<p>Noraida, jo shēmā jau eksistē (a)</p> <p>EPC uzskata, ka šajā pazīmē ir ieinteresētas gan bankas, gan patērētāji. Shēma jau piedāvā identificēt saņēmējus unikālā veidā.</p>	<p>Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)</p>

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	<p>Skaidrojums: Būtu nepieciešama vienota tiešo debetu atpazīšanas pazīme, lai atvieglotu klientu pāreju no vienas bankas uz citu, gadījumos, t.i. kad klienta jaunā banka pieprasa iepriekšējai bankai piegādāt informācijas sarakstu, lai identificētu gaidāmos maksājumus un lai pārkārtotu tos jaunajam kontam.</p> <p>Priekšrocības: Skaidra tiešā debeta maksājumu identificēšana atvieglotu procesus, lai maksājumi notiktu bez aizkavēšanās.</p>	Mandātam tiek piešķirts numurs (<i>identifier</i>) un kombinācijā ar saņēmēja identifikatoru tas veido unikālu numuru, kas ļauj mandātu pārvietot uz citu banku.	
5.14.	<p>Creditor Mandate Flow (CMF) (<i>Stakeholders in Customer Stakeholders Forum</i>)</p> <p>Saņēmēja mandāta plūsma (CMF)</p> <p>Skaidrojums: Tiek piedāvāts ieviest divas papildu shēmas CMF+ un CMF++</p> <p>Klientu forums piedāvā papildus standarta CMF (kredīta mandāta plūsma) izveidot CMF+, kas būtu papildus iespēja, un kas darbotos uz tās pašas juridiskās bāzes. Abos gadījumos mandāts glabātos pie saņēmēja, tomēr CMF+ gadījumā, saņēmēja banka uzņemtos aktīvāku lomu, lai aizsargātu savu patērētāju.</p> <p>Vienlaikus tiek piedāvāts izveidot arī CMF++ pakalpojumu, kas darbotos nevis kā AOS, bet būtu obligāta CMF++ prasība. Šī opcija paredzētu papildu darbības no maksātāja bankas, lai garantētu drošību savam klientam.</p>	EPC nevar piedāvāt globālu priekšlikumu, priekšlikumu daudzveidības dēļ, bet komentē katru priekšlikumu atsevišķi (sk. zemāk)	
CMF+ kā neobligāta iespēja esošajā shēmā			
1.	<p><i>A need for confirmation of identity, bank coordinates and signing rights of the debtor</i></p> <p>Nepieciešamība pēc maksātāja identitātes, bankas koordināšu un paraksta</p>	<p>Noraida, jo shēmā jau eksistē (a) – e-mandātiem)</p> <p>Pārbaužu pakalpojums ir jau iekļauts e-</p>	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	tiesību apstiprināšanas	mandāta pazīmēs SDD shēmā	
2.	<p><i>A validation with the debtor of 'electronic mandate data' transmitted by the creditor (CMF Scheme)</i></p> <p>Maksātājs apstiprina e-mandātu</p>	<p>Noraida, jo shēmā jau eksistē (a) – e-mandātiem</p> <p>Apstiprināšanas pakalpojums jau ir iekļauts shēmā kā e-mandāta pazīme</p>	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)
3.	<p><i>A request for a timely information to the creditor of amendments / cancellations of the original mandate</i></p> <p>Prasība savlaicīgi sniegt informāciju saņēmējam par izmaiņām mandātā - līguma izmaiņas, izbeigšana.</p>	<p>Noraida, jo shēmā jau eksistē (a) – e-mandātiem</p> <p>Papīra mandāts ir maksātāja un saņēmēja kompetence. E-mandāta gadījumā šis ir iekļauts shēmā.</p>	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)
4.	<p><i>The need for a timely information of changes in bank coordinates</i></p> <p>Savlaicīga informācijas sniegšana maksātājam par bankas koordināšu izmaiņām</p>	<p>Noraida (e) – to var piedāvāt kā komercpakalpojumu</p> <p>Tas ir ārpus shēmas, bet to var ierosināt iesaistītās puses. Tas var kļūt par tā saukto "kustīgo pakalpojumu", ko bankas piedāvā kā komercpakalpojumu.</p>	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (e)
5.	<p><i>Checking incoming requests for debit with mandate clauses</i></p> <p>Tiešā debeta pieprasījumu pārbaude pret mandātu</p>	<p>Noraida (e)</p> <p>EPC pieņem, ka tas ir līdzīgs priekšlikums kā Dānijas banku apvienībai, kas skar 4.2. paragrāfu</p>	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (e)
6.	<p><i>The handling of additional fields in a mandate (like max/average amount of direct debit in mandate)</i></p> <p>Mandāta papildu lauku apstrāde - piem. max./vid. summa</p>	<p>(trūkst informācijas)</p> <p>EPC prasa sniegt papildu informāciju par šo priekšlikumu</p>	(c) Ierosina ieviest kā papildu iespēju maksātājam shēmas ietvaros tiešā debeta mandātā norādīt maksājuma summas limitu, kas gan nenozīmētu, ka maksātājs būtu norādījis precīzu summu.
7.	<p><i>Expiration of dormant mandates</i></p> <p>Neaktīvu mandātu izbeigšana</p>	<p>Noraida, jo shēmā jau eksistē (a)</p> <p>EPC skaidro, ka mandāti automātiski</p>	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
		izbeidzas, ja netiek lietoti 36 mēnešus	
8.	Additional services for clients (e.g. outsourcing of mandate management) Papildus pakalpojumi - kā piem. ārpakalpojumi mandātu pārvaldē	Noraida (e) EPC skaidro, ka tas ir pakalpojums, ko piedāvā trešās puses, kas ir iesaistītas maksājumu pakalpojumu sniegšanā. EPC kā shēmas vadītājs nevar tikt iesaistīts trešo pušu piedāvājumu sniegšanā, ko kā ārpakalpojumu uzmanto shēmas dalībnieki	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (e)
CMF++ ne kā papildus izvēles pakalpojums esošajā shēmā, bet kā obligāts CMF++ pakalpojums esošajā shēmā			
1.	Obligation to check the validity of mandate Pienākums pārbaudīt mandāta spēkā esību	Noraida, jo shēmā jau eksistē (a) – e-mandātiem Tā kā patērētājiem ir piešķirtas stingras izdevumu atlīdzināšanas tiesības, papildu pārbaudes sadārdzinātu pakalpojumu, bez nozīmīgiem papildu ieguvumiem patērētājam. Neskatoties uz to pārbaudes pakalpojums ir iekļauts pamatshēmā kā opcija.	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)
2.	Immediate refunding on consumer request Tūlītēja atmaksas pēc patērētāja pieprasījuma	(a – autorizētai un e – neautorizētai transakcijai*) Skatīt EPC atbildi uz BEAUC priekšlikumu	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a) – autorizētai, bet neautorizētai transakcijai (b) sk. atbildi 5.11.
3.	Easy identification of the direct debits in order to facilitate bank switching Tiešā debeta atpazīšanas pazīme, migrācijas starp bankām atvieglošanai	Noraida, jo shēmā jau eksistē (a) Skatīt EPC atbildi uz BEAUC priekšlikumu	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (a)
5.15.	Liability shift in e-Mandate to Debtor German community	Noraida (e) EPC piedāvā dažas izmaiņas rokasgrāmatā,	Atbalsta ierosinājumu noraidīt (e)

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komerčbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	E-mandāta atbildības pārlikšana uz maksātāju Skaidrojums: Vācijas bankas vēlas noņemt no maksātāja bankas atbildību par apstiprināšanas pakalpojuma (<i>Validation service</i>) pārbaudi. Jautājums tika izdiskutēts EPC, kas rezultējās kompromisā kā papildinājumi rokasgrāmatā	kas padara skaidrāku atbildību: sk. zemāk Paragrāfs 4.5.4 tiek papildināts ar skaidrojumiem: – kādos gadījumos maksātāja banka var noraidīt vai apstiprināt atmaksas pieprasījumu – tiek precizēts laika posms, kurā var saņēmt izskata prasību un nosūta prasību saņēmēja bankai – kādos gadījumos maksātāja banka pieņem lēmumu par jau maksātājam veiktās atmaksas atgriešanu saņēmējam, secinot, ka tā vai maksātājs ir pieļāvis kļūdu validācijas pakalpojuma izpildē. Paragrāfs 4.6.7 tiek papildināts ar: - kārtību kādā maksātāja banka izpilda atbilstības pārbaudi neautorizētas transakcijas gadījumā	
Paragrāfs 4.5.4 Collection of the Direct Debit Transaction (PR-04)			
PT-04.21 – The Debtor Bank accepts or rejects the Request for Refund - requests e-Mandate Copy from Creditor Bank. Maksātāja bankas pārbaude var beigties ar 3 rezultātiem: a) Maksātāja banka var noraidīt maksātāja prasību, ja: - prasība balstās uz maksātāja piekrišanas trūkumu un - maksātāja banka secina, ka piekrišanas trūkums ir radies maksātāja kļūdas vai neuzmanības rezultātā. Tiek pieņemts, ka saskaņā ar līguma noteikumiem starp maksātāju un maksātāja banku, piekrišana ir maksātāja atbildība. Gadījumos, kad piemērojama nacionālā likumdošana nosaka maksimālo robežu zaudējumiem, ko sedz maksātājs (saskaņā ar PSD 150 eiro), maksātāja banka var atgūt summu (oriģinālā summa mīnus summa, kas ir maksātāja atbildība) no saņēmēja caur saņēmēja banku. b) prasība tiek apstiprināta un maksātāja banka uzņemas maksājuma atlīdzības zaudējumus, jo piekrišanas trūkums ir maksātāja bankas kļūda vai neuzmanība. Zaudējumu atlīdzināšanu no saņēmēja bankas nevar pieprasīt, jo saņēmējam tika dota pozitīva validācija. c) visos pārējos gadījumos maksātāja bankai ir jāapstiprina maksātāja atmaksas prasība tālākai apstrādei.			
PT-04.28 - The Creditor investigates the conditions regarding the Refund and sends a claim to the Creditor Bank.			

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komercbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	<p>Sākuma/diena laiks: Agrākais debeta datumā (<i>debit date</i>) un saņemot informāciju, kas liecina par iespējamu maksātāja bankas vai maksātāja kļūdu, vēlākais 13 mēnešus pēc debeta datuma</p> <p>PT-04.29 – Debtor Bank decides on the claim received, and when accepted, executes the reimbursement as agreed with the Creditor Bank Maksātāja banka var rīkoties šādi: 1. Maksātāja banka var apstiprināt jau veiktas atmaksas atgriešanas prasību, kad maksātāja banka secina, ka maksātāja banka vai maksātājs ir pieļāvis kļūdu izpildot validāciju. a) kad maksātāja banka secina, ka tā pati ir bijusi nevērīga vai pieļāvis kļūdu veicot validācijas pakalpojumu, tā veic izdevumu atlīdzināšanu saņēmējam, izmantojot kanālu par kuru tie ir savstarpēji vienojušies. b) Ja maksātāja banka secina, ka maksātājs ir bijis nevērīgs vai pieļāvis kļūdu, kā rezultātā ir izveidojusies kļūdaina maksātāja bankas validācija un ja nacionālā likumdošana nosaka griestus maksātāja zaudējumiem (kas nevar būt vairāk par 150 eiro), maksātāja banka var atgūt šo zaudējumu summu no maksātāja. Šī summa ir jāpārskaita saņēmējam. Shēmas noteikumi aizliedz atgūt pārējo summu no maksātāja vai maksātāja bankas. Tālākais konflikta risinājums ir ārpus shēmas. 2. Maksātāja banka var arī noraidīt saņēmēja prasību veikt atmaksas atgriešanu, ja kļūda validācijā nav notikusi maksātāja bankas vai maksātāja dēļ. Tas kļūst par maksātāja bankas gala lēmumu, kas ir saistošs visiem shēmas dalībniekiem.</p> <p>Ģadījumos, kad maksātāja banka apstiprina atmaksas prasību, atmaksas kompensācija nav paredzēta.</p> <p>4.6.7. Paragrāfs Issuing the e-Mandate (PR-07)</p> <p>PT-07.24 Maksātāja banka izpilda validācijas pakalpojumu sekojošā kārtībā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pieņem lēmumu, vai autorizācijas līdzekļi ir tikuši korekti lietoti; - izdara secinājumus par apstākļiem, kādā tikusi veikta autorizācija (vai līdzekļi nav nozagti, vai nav viltošanas pazīmes) - pārbauda mandātā norādīto BIC; - pieņem lēmumu vai autorizācijas līdzekļus ir lietojusi persona, kas ir likumīgais autorizācijas līdzekļu īpašnieks un vai tie ir pielietoti korektā veidā. <p>5.9.1. Paragrāfs No-fault Reimbursement of Refunds or Returns</p> <p>Izņemot zemāk minētos (b) un (c) gadījumus attiecībā uz katru SEPA tiešā debeta maksājumu, ko maksātāja banka ir saņēmusi no saņēmēja bankas, maksātāja bankai ir jākompensē saņēmēja bankai:</p> <p>(i) Jebkura summa, ko maksātāja banka ir samaksājusi maksātājam kā atmaksu un kompensāciju, saskaņā ar PT-04.16 (<i>Debtor Bank Sends Collection Refund Instructions to the CSM</i>); vai</p>		

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komercbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
6.2.	<p>(ii) Atgrieztā maksājuma summa</p> <p>(b) Saņēmēja banka nav atbildīga par maksātāja bankas izdevumu atlīdzību maksātājam attiecībā uz neautorizētu transakciju, ja maksātāja banka nav korekti veikusi pārbaudes, kas minētas PT-07.04 (<i>The Debtor Bank executes the validation service, confirms the result of the validation service to the Debtor and to the Creditor and routes the Debtor back to the electronic channel of the Creditor.</i>)</p> <p>(c) Attiecībā uz neautorizētajām transakcijām uz kurām attiecas PSD 61 (1) paragrāfs, un attiecībā uz kurām maksātāja banka veikusi korektas pārbaudes saskaņā ar PT-07.04, saņēmēja bankai ir pienākums atlīdzināt maksātāja bankai tikai attiecībā uz summu, ko maksātāja bankai saskaņā ar nacionālo likumdošanu ir jāizmaksā maksātājam.</p> <p>Minor Rulebook Changes – updating and correction of errors</p> <p>Nebūtiskas izmaiņas rokasgrāmatā – shēmas aktualizēšana un kļūdu labojumi</p>	<p>Izmaiņas paredz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Izmaiņas shēmas priekšvārdā, atjaunojot dokumentu atsauksmes 2) Izmaiņas, lai iekļautu tekstā rokasgrāmatas 4.0 versijas tekstu, atjaunojot izmaiņu vēsturi 3) Tiks pievienots jauns pielikums, kas aprakstīs visas izmaiņas, kas veiktas rokasgrāmatas 4.0 versijā salīdzinājumā ar 3.3. versiju. 	Piekrīt izmaiņām.

5. Funkcionālie grozījumi SEPA tiešā debeta "uzņēmums–uzņēmums" shēmā

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komercbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
5.2.	<p>Amendments to cater for multiple signatures on Mandate (German, French, Italian & Swedish banking communities and French treasurers)</p> <p>Vairākas autorizācijas iespējas (parakstus) mandātam</p> <p>Skaidrojums: Apvienība skaidro, ka biznesā pastāv nepieciešamība dokumentus parakstīt ar vairākiem parakstiem, līdz ar to validācija var prasīt vairākas dienas.</p> <p>Priekšrocības: Uzņēmumiem iespēja parakstīt e-mandātu dažādos datumos ar vairākiem parakstiem</p>	<p>Ierosina iekļaut shēmā kā neobligātu iespēju e-mandātiem (e-darbības modeli) (c)</p> <p>EPC skaidro, ka tikai pēc pēdējā paraksta validācijas maksātājs tiks pāradresēts uz saņēmēja interneta lapu. E-darbības modelim ir jānodrošina iespēja, ka parakstītāji var piekļūt validācijai dažādās dienās, tāpēc šādu iespēju ir paredzēts iestrādāt shēmā, kā izvēli.</p> <p>Ziņojumam eom-msg-rs-to-cred-001, kas tiks pāradresēts no validācijas pakalpojuma uz maršrutizācijas pakalpojumu ir jāsaturs maksātāja bankas validācijas reference (AT-60). Saņēmējam ir jāinformē maksātājs, ka viņš var pa tiešo pieslēgties validācijas pakalpojumam un atjaunot atbilstošo e-mandātu ievadot doto referenci. Tā kā notiek maršrutēšana no validācijas, tad maksātājam ir pienākums informēt saņēmēju par to, ka validācija ir pabeigta.</p>	Atbalsta ierosinājumu kā neobligātu iespēju (c)
5.3.	<p>Send mandate-related information before first collection (Belgian Banking Community)</p> <p>Nulles summas mandāta informācijas nosūtīšana uz maksātāja banku pirms pirmā maksājuma pieprasījuma</p> <p>Skaidrojums: Priekšlikums paredz, ka līdzko saņēmējs ir saņēmis parakstītu mandātu, tas nosūta mandāta informāciju maksātāja bankai un maksātājam. Šai</p>	<p>Piedāvā ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS e-mandātiem (d)</p> <p>EPC skaidro, ka šis priekšlikums nav saņēmis pietiekamu atbalstu no dalībniekiem, tādēļ piedāvā to ieviest kā papildu izvēles pakalpojumu.</p> <p>Ja šāds pakalpojums tiek piedāvāts banku apvienībās, tad bankām tas uzliek papildu</p>	Neatbalsta ierosinājumu ieviest kā papildus izvēles pakalpojumu AOS, bet uzskata, ka priekšlikumam ir jāklūst par shēmas sastāvdaļu (b)

Nr.	EPC grozījumu ierosinājums un skaidrojums	EPC vērtējums un skaidrojums	Latvijas Komercbanku asociācijas SEPA darba grupas viedoklis
	<p>gadījumā mandāta informācija var nesaturēt maksājuma summu. Šāds papildinājums uzliek papildu pienākumus saņēmēja bankai pārliecināties vai konts ir pareizs un vai tas pieņem tiešā debeta maksājumus.</p> <p>Priekšrocības: Beļģijas banku apvienība skaidro, ka dažās valstīs, maksātāja bankas vēlas informēt savus klientus par jaunsāņemtajiem mandātiem un piedāvāt laikus bloķēt vai noraidīt MRI, vai ierobežot maksimālās summas utt. Dažās valstīs šāda prasība nāk no patērētāju apvienībām. Vienlaikus saņēmēji varētu laicīgāk tikt informēti par slēgtiem, nepareiziem, bloķētiem kontiem utt.</p>	pienākumus.	
6.2.	<p>Changes – updating and correction of errors</p> <p>Izmaiņas rokasgrāmatā – shēmas aktualizēšana un kļūdu labojumi</p>	<p>Izmaiņas paredz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Izmaiņas shēmas priekšvārdā, atjaunojot dokumentu atsauksmes 2) Izmaiņas, lai iekļautu tekstā rokasgrāmatas 4.0 versijas tekstu, atjaunojot izmaiņu vēsturi 3) Tiks pievienots jauns pielikums, kas aprakstīs visas izmaiņas, kas veiktas rokasgrāmatas 2.0 versijā salīdzinājumā ar 1.2 versiju. 	Piekrīt ierosinājumam